

Co potřebuje rodič dítěte nastupujícího do MŠ

JARMILA KUBÁŇKOVÁ

Ať už bude v květnu pandemická situace jakákoliv, zápis dětí do MŠ bezpochyby proběhne. Je tak možné počítat s tím, že nejpozději na přelomu září a října se na Linku pro rodinu a školu 116 000 ozvou rodiče nastoupivších dětí s prosbou o radu, jak dál jednat s mateřskou školou, protože „takhle už to dál nejde“. Samozřejmě, některým potížím se ani při nejlepší vůli nelze vyhnout. V tomto článku se ovšem zaměříme na ty, kterým se vyhnout lze. Alespoň to ukazují příběhy volajících na Linku 116 000.¹

1. Rodič MÁ obavy, neboť často **POPRVÉ** svěruje to nejcenější, co má, někomu **zvnějšku** a **CHCE** uvěřit, že o jeho dítě bude dobře postaráno

Velmi výstižně to popsala jedna z maminek, která byla velmi příjemně šokována pozorností a péčí, které se dostalo nejen jejímu dítěti, ale i jí samotné. Zmiňovala mj. toto:

- Již při zápisu viděla enormní snahu učitelek si zapamatovat jak jméno dítěte (včetně tvaru, na které slyší a které má rádo), tak její jméno (resp. příjmení). Možná to zní banálně, ale je dobré mít na paměti, že obecně **lidé jsou citliví na své jméno** (a např. ženy, jejichž příjmení je jiné než příjmení jejich dítěte, ocení, když je budete oslovovat jejich „pravým“ jménem) **a dáte-li si práci si jej zapamatovat, mnohdy je tento vzkaz interpretován jako zájem a péče.**
- Mateřská školka uspořádala před začátkem školního roku třídní schůzku s rodiči dětí. A tato schůzka se odehrávala v blízké restauraci. **Na této schůzce byl jednak prostor pro získání dalších informací od rodičů** (na co je jejich dítě zvyklé, s čím si nejraději hraje, jak a co jí), tak i **na představení plánu, co se bude během roku odehrávat**, a též zde byl prostor vyladit míru zapojení rodičů do chodu mateřské školky. A tím, že **se schůzka odehrávala v prostředí pohodlném dospělým osobám** (nikoliv na miniaturních židličkách na koberci, kde musejí být rodiče bez bot), **rodiče viděli, že učitelky jsou schopny předvídat jejich potřeby, tedy jednoho dne budou s to (předvídat) a naplnit potřeby jejich dětí.**
- **Na první třídní schůzce rodiče dostali vytištěné všechny důležité termíny a kontakty.** MŠ tedy automaticky nepočítala s tím, že všichni rodiče mají doma internetové připojení, event. kdykoliv dostupná data v mo-

bilu, a tiskárnu. Samozřejmě, že tytéž informace visely i na webových stránkách školy, ale rodiče nebyli a priori nuceni o tištěné materiály nikoho prosit, **informace byly dostupné všem bez ohledu na jejich domácí vybavenost internetem, počítačem a tiskárnou.**

2. Rodič má možnost **VIDĚT**, že jeho dítě **nestrádá**

Rodič někdy odloučení od svého dítěte vnímá velmi citlivě a několikrát za den přemýšlí o tom, jak se dítě má, jestli je v pořádku, zda je ve školce šťastné a má si tam s kým hrát. Nelze však očekávat, že dítě mu po návratu ze školky podá dostatečně obsažný referát.² U rodičů to jednoznačně vyhrávají školky, které

- si dají tu práci, získají souhlasy od rodičů, vytvoří uzavřenou skupinu na sociálních sítích a sdílejí několik momentek z každodenního života školky. Mnoho rodičů nestojí o složitě naaranžované fotky s usmívajícími se dětmi mávajícími do objektivu a zcela se spokojí s momentkami, kdy jsou děti něčím zaujaty a focení si ani nevšimnou. Pro rodiče je to často důležitá zpráva, že jeho dítě pobyt ve školce zvládá – a o to tu jde především;
- mají s rodiči domluvu, co se bude dít, když dítě při příchodu do školky pláče a pláče / posmrkává / je smutné i při odchodu rodiče. Pokud mu za nějakou dobu přijde fotka jeho dítěte, které si hraje, tak se rodiči uleví a většinou už nemá tendenci do školky volat a ptát se, jak to dítě zvládlo, event. toto téma dalekosáhle rozebírat při vyzvedávání dítěte.

Zcela chápu, že pro vytížené učitelky MŠ to je práce navíc, která může zdržovat. Podle naší zkušenosti se ovšem vyplatí, protože díky ní již prakticky nemusejí vyřizovat telefonáty od

¹ Považuji za důležité podotknout, že k těmto příkladům dobré praxe jsme se v hovorech dostali jaksi mimoděk, zejm. když volající srovnávali rozdílné MŠ, s nimiž měli zkušenost.

² To ostatně nelze očekávat ani u starších dětí, ale pravděpodobně z jiných důvodů než u předškoláků.

KLIMA ŠKOLY

úzkostných rodičů, resp. tím předcházejí mnoha otázkám, jak se dneska dítě mělo a s čím vším si hrálo.

3. Pro rodiče platí stejná pravidla jako pro ostatní aneb problematika zouvání

Předesílám, že Linka pro rodinu a školu 116 000 není expertem na hygienické standardy, které platí v MŠ. Máme ovšem opakovanou zkušenost, že

- **rodiče jsou spíše ochotni respektovat pravidla, která jsou jednotná pro všechny** (tzn., že na určitém místě se přezouvají jak děti, tak učitelky, tak rodiče), než ta, kdy děti se přezouvají v šatně, ale učitelky chodí ve stejné obuvi venku i uvnitř, popř. rodiče by zaměstnanci školky nejraději zouvali už u vchodu do budovy,

zatímco ostatní mohou ve venkovních botách doslova všude;

- **rodiče chtějí být respektováni jako dospělí partneři** – tzn. jakékoliv peskování, a to zejm. v emočně složitých situacích, je spolehlivě naštvě a hněv se otočí proti MŠ. Myslím, že hněv rodiče, ke kterému se při příchodu do školky vrhlo jeho dítě s pláčem, poté uteklo zpět do třídy, kam za ním rodič (obutý, samozřejmě, na zouvání neměl myšlenky) přišel, a to první, co uslyšel od učitelky, byla poznámka o tom, že není zutý, je předvídatelný a pochopitelný.

Z pohledu rodičů, s nimiž jsme měli možnost mluvit, to jednoznačně vyhrávají školky, které přezouvání (v období sucha) neřeší, resp. pracují na tom, aby bariéry mezi školkou a příchozími rodiči byly co nejmenší. A přeji vám, aby se to dařilo nejen s nejmladšími dětmi co nejčastěji.

Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D., metodička služeb 116 000 a 116 123, statutární zástupkyně Cesta z krize, z. ú.

Co dělat pro zdravý vývoj dítěte?

VÁCLAV MERTIN

Společnost (a především zaměstnavatelé i státní pokladna) má eminentní zájem na tom, aby zejména v obdobích ekonomické konjunktury byly tuzemské zdroje pracovních sil využity na maximální míru, tedy aby pracovali všichni práce schopní jedinci. Kde jsou rezervy? Jednoznačně v ženách (výjimečně i v mužích) na rodičovské dovolené. Jenže v případě docházky do zaměstnání je žena nucena k tomu, aby sladila ještě víc rolí důležitých pro rozvoj (přežití) rodiny, dětí v této rodině i samotné ženy a v posledku i společnosti. I když se situace v této společnosti proměňuje ve prospěch větší a spravedlivější dělby práce mezi ženu a muže, pořád jde pro velkou část žen o více souběžných plných nebo alespoň dílčích úvazků. V současné hospodářské situaci patrně nebude poptávka po pracovních silách tak výrazná, to však neznamená, že problém zmizel definitivně.

Každý zaměstnavatel má zároveň zájem na tom, aby pracovník podával dobré výkony, aby nebyl nemocný, aby nefluktoval. Dnes už víme, že k tomu je krajně důležité, aby byl spokojený, aby měl „čistou hlavu“, byl zdravý a mohl se plně věnovat práci. Spokojenost se však neodvíjí jen od podmínek a vztahů na pracovišti, ale velmi často i od těch v soukromém životě. V případě, že zaměstnanci mají děti, je třeba zajistit, aby jako rodiče neměli pocit, že jim svým zaměstnáním ubližují. Proto také očekávají od kteréhokoli individuálního

pečovatele nebo kolektivního zařízení, že o ně bude dobře postaráno, že budou spokojené, budou se rozvíjet, nedojdou úhony.

Pro zdravý rozvoj dítěte je podstatné, jak jsou uspokojovány všechny jeho relevantní potřeby. Způsoby jsou silně závislé na věku dítěte. Nepochybuji, že ve školce je mnoho krásných her a hraček i pro ty nejmenší, dítě nemá hlad ani žízeň, je dostatečně dbáno o jeho bezpečí, učitelky k němu mají pěkný